

NAGYKUNSÁGI HIRLAP

A KARCZAGI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	
Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára 16 fillér.	

Főszerkesztő:
Dr. KRENNER GÉZA
Felelős szerkesztő:
KLEIN ISTVÁN.

Megjelenik vasárnap reggel.
A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények a kiadóhivatal czímére küldendők.
TELEFONSZÁM: 17.

Alkotás, vagy rombolás?

Irta: **BUZA BARNA** orsz. képviselő.

Most már a politikai helyzetben is, egész közéletünkben is tisztán láthat mindenki, aki akar. Láthatja, hogy mik a kormány tervei és láthatja, hogy milyen erők azok, amelyek ellenünk dolgoznak. Több mint másfél éve folyik már a hajsza Polónyi Géza ellen, világgá kürtölték, hogy szédítő panamákat, rettenetes visszaéléseket fognak rábizonyítani. Lengyel Zoltán az erkölcsök megmentőjének glóriájával sétálgatott egy esztendeig s most mikor oda kellett állni a bíróság elé és be kellett bizonyítani, hogy igaz, amit írt, egy-két utcai pletykánál egyebet nem volt képes produkálni s nem volt más tanuja, mint Polónyi két esküdt ellensége, akik közül az egyik Heltai Ferencz, az elmúlt korszak egyik sokat emlegetett panamájának a hőse és akinek a vallomása rosszindulatokkal volt tele, de tényekkel nem.

A Vázsonyi-Lengyel-társaság azonban erősen fogadkozik, hogy még mindig folytatni fogja a küzdelmet Polónyi ellen és mellettük és velük együtt folytonosan működik a magyar társadalomnak mindent romboló ereje.

A rombolás munkáját látjuk mindenfelé. Megtámadják a társadalmi rendet, megtámadják a hazaszeretetet, kinevetik, kicsufolják, megtámadják és gyalázzák a vallást s támadnak, pusztítanak, rombolnak mindent, amiben van még egy kis épség ezen a földön, hogy itt csak romok legyenek mindenfelé, hogy kitepjkék a szivekből a hitet, a bizalmat, a nemzeti érzést és hogy az egész elpusztított ország felett urrá legyen a hazák, nemzetek becülete és az Isten megtagadó Nihil.

Szociáldemokraták, szociológusok, demokraták és akármiféle néven nevezett árnyalatai ennek a romboló irányzatnak, a Bokányiak, Weltner Jakabok, Fényes Samuk, Jászi Oszkárak, Vázsonyi Vilmosok és Lengyel Zoltánok mind egy célra dolgoznak, hogy leromboljanak, felforgassanak ebben az országban mindent, hogy folytonos izgatásokkal, zaklatásokkal eivonják a komoly munkától és képtelen kockázatok örületébe kergessék ezt a nemzetet s gonosz és kárhuzatos törekvéseiknek szolgálatában van a magyar sajtónak egy rettenetesen elfajult rosz-

hiszemű, a hazugságnak és rágalomnak semmiféle hitvány fegyverétől vissza nem riadó része, élén a „Nap“-pal, amely a legvadabb rosszindulattal és tajtékzó gyűlölettel vezet ebben a szörnyű hajszában.

Nem elég, hogy az egész külföld ellenségünk, nem elég, hogy idebennt is a nemzetiségeknek egész tábora szervezkedik és tör a magyar nemzet megromlására, ez a romboló irányzat, a bomlasztó erőknek ez a kárhuzatos társasága most még magát ezt a száz felől megtámadott magyar nemzetet is, amelynek az összetartásra soha nagyobb szüksége nem volt, — a meghasonlásnak, a viszálykodásoknak, zavaroknak sorvasztó és pusztító forgatagába akarja beledönteni. És bár van abban a társaságban elvakult, de jóhiszemű ember, legnagyobb része a nemzet rombolók szövetségének roszhiszemű és önző, akik csak a maguk hasznát nézik és kész felforgatni és lázba borítani az országot, csak hogy az elbolondított népnek a fillérjeiből élőkódhessék, vagy annak vállain magasabbra emelkedhessék.

TARCZA.

ÉN ÉDES PAROM.

Én édes párom, kis barna Madonnám,
De szép is ez a mi szerelmünk,
Hogy nem akadva fenn az élet gondján
Tisztán lehet egymást szeretnünk.
Egymásról szőtt ábrándjaink zománczát
A megszokás le nem koptatja
S a földi gond röghöz bélyező lánczát
A mi lelkünkre nem rakhatja.
A napi létben külön uton járva,
Nem nehezülhet ránk az élet járma:
Csak gyönyörökre olvad egybe lelkünk
S nincs közös gondunk, csak közös szerelmünk.

Én édes párom, kis barna Madonnám,
De bús is ez a mi szerelmünk,
Hogy éltünk utján egyedül bolyongván,
Titokba kell egymást szeretnünk.
A meghitt üdvök esőndes közössége
Nem fűzheti egygyé szívünket
S lelkünk, ha bánatfelhő száll egére,
Egymás szaván föl nem derülhet.
A házi tűzhely szent oltári lángja
Be nem ragyog magányos éjszakánkba:
Egymásért élni mit is ér minékünk?
Ha meg nem adatott, hogy együtt éljünk.

Mit is kíván!

— A „Nagykunsági Hírlap“ eredeti tarczája. —

Irta: **Dr. Kiss Rezső.**

A régi jó időkben történt. Azokban a régi jó időkben, midőn a kis királyok: a nemes, nemzetes és vitélő földes urak jobbágyainak, zsidójainak s más ilyen nem ember számba vett két lábú teremtéseknek — parancsolói, urai, istenei voltak. (Mint most a magyaroknak az osztrák.

Igen, a földes ur kis Isten, földi Isten volt, minden szava, parancsa elvi kijelentése, sőt szentesített törvény vala az alattvalókra nézve, kizárva lévén minden obstrució.

A jó földes ur által megteremtett törvények a legtökéletesebbeknek voltak mondhatók, mert röviddek, nagyon röviddek, a leg-rövidebbek voltak, egy szakaszosak. (Ujabbban plagizálni kezdik ezt a rendszert.) Szóltak vala az egyszakaszos törvények ilyen formán: „Jancsi verj erre a gazemberre 25-öt,“ — vagy: „a tóba esett a mopszli, menjen utánna 30 jobbágy de rögvést, másképp nem cselekedvén! — Hogy aztán az is meg-

esett, hogy a mopszli mentődött de 6—8 fehér rabszolga oda vezett, az az illetők butaságának rovatott fel. Mért nem tanultak meg uszni?!

Egy-egy ilyen egy szakaszos törvény végrehajtása (melynek végrehajtásával nem az igazságügyész, hanem hol a kutyapezcér, hol a hajdu bizatott meg) sokszor igen alkalmas vala a tornászat sportjának kifejlődése és meghonosítására.

A tornászatot például gyakorolhatta vala a földes ur, olykor, midőn dübe gurult ilyen formán. „Parancsolom, hogy te Süte Peti menj fel a kuriám kéményére s onnan ugorj le ide a földre!“ Ez a saltamortaléra való kiképzés végett történt.

Mint mondani, ezekbe a régi jó időkben történt, amit elakarok mondani. (Amiket fentebb elmondottam nem tartozik szorosán a tárgyhoz, az csak olyan forma keret, mint aminőt a mostani kis királyok, akarom mondani honatyák szoktak használni, mikor szintén — more patrió — „egy szakasz“-ban utaznak — mandátumra.) A kis királyt bendegúzi bendefalvi Testes

Sajnos, hogy oly sokan vannak, akik egyik vagy másik romboló irányú csoport hamis, vagy hazug frázisainak hitelt adtak s elhittették nekik, hogy ők csakugyan az ország szabadságáért, a nép javáért és jogaiért küzdenek, de most már beláthatja minden gondolkodni tudó magyar ember, hogy ezek munkájának, még ha talán ők jóhiszeműnek gondolják s nem így akarják is, csak teljes felfordulás, a legnagyobb zavar, a magyarságnak önmagával való meghasonlása lehet a vége, pedig ha most összetartás és a közös ellenség ellen való közös védekezés helyett egymást fogjuk tépni és marni, akkor igazán ellenségeinknek könnyű prédája lehet ez az ország.

A rombolásnak evvel az irányával és törekvéseivel szemben pedig láthatja az egész ország a kormányának és a kormányzó többségének működését. Minden javaslat, amit most előterjesztenek az országnak egy-egy nagy baján van hivatva segíteni és az ország függetlenségének egy-egy alapkövét van hivatva lerakni. Nagyon szegények, nagyon gyengék, nagyon elmaradottak vagyunk; ezeken a bajokon nem kiabálással, hanem csak komoly, kitartó, lankadatlan munkával lehet segíteni. Ezt a munkát akarja kezdeni és vezetni a kormány, erre a munkára szólítja maga mellé az egész nemzetet. Az új perrendtartás, az adóreform, az új ipartörvény, az új bortörvény, az államvasuti beruházás, a víziutak teljes kiépítése, az uzoratorvény, mind régi kívánságok megvalósulása, régóta gyötrő bajok orvoslása és egy jobb, egészségesebb fejlődésnek, előkészítése.

Azt sem mondhatja senki, hogy mi most ezeknek a belső reformoknak és intézményeknek kedvéért, azért, hogy itthon dolgozhassunk, lemondunk a függetlenségi törekvésekről. Mert igenis erős és komoly elhatározásunk az önálló nemzeti jegybanknak 1911-ben való felállítására. Evvel állunk, evvel bízunk. Ha ezt megalkothatjuk, akkor biztos lehet az egész ország arról, hogy most már ráálltunk a függetlenség ki-

vívásának útjára és hogy az önálló bankot, most már bizonyossággal követni fogja az önálló vámterület, ha pedig így a gazdasági függetlenséget elértük, akkor abból a teljes állami függetlenség elérése önként következik.

Ez a mi programunk, a gazdagság, a boldogulás és függetlenség felé vezető komoly munkának programja. Ezt a programot állítjuk szembe a romboló törekvések vásári lármájával, üres kiáltásával, rágalmakkal és hazugságokkal dolgozó izgatásaival. Válasszon a nemzet! Szálljon magába minden hazáját szerető jó magyar ember, a helyzet megfontolásával döntse el, hogy mit akar inkább, azt-e, hogy a skandalumok, a viszálykodások, az izgalmak, bonyodalmak, összeütközések és rázkódtatások szünet nélkül folyton tartanak tovább és megbénítsák ennek a nemzetnek minden életerejét, megakasszák a fejlődésnek minden lépését, vagy pedig azt, hogy komoly gyümölcsöző, alkotó munka induljon meg szerte az országban, hogy munkával pótoljuk elmaradottságunkat, szegénységünket s munkával vezessük ki ezt a mi szenvedő hazánkat a nyomorúságnak és szolgaságnak mai keserves és megalázó állapotából.

Tisztán áll immár itt a helyzet képe minden magyar ember előtt, válasszon, hogy kit akar követni, Kossuth Ferencet-e, vagy Lengyel Zoltánt.

Komoly, igaz és hazáját szerető magyar ember számára nem lesz nehéz a választás!

Szerecsen mosdatás.

Valami különös ragályosnak látszó betegség lepte meg társadalmunkat széles hazában, mert a hová csak nézünk, mindenütt csak azt látjuk, hogy a törvénykezési paloták tele vannak nyakig becsületes és rágalmozási perekkel, — ez igen tisztelt olvasó közönség igen szomorú jelenség; mert, vagy igen sokan vannak a mai társadalomban olyanok, — a kik lel-

ketlen piszkos kezekkel polgártársaik legféltettebb kincsét a becsületet merik megtámadni, vagy tényleg oly korrumpáltak a közviszonyok, és a közélet szereplői, hogy jó érzésű ember nem bírja már tovább tétlenül nézni azok gaszágait és a nyilvánosság útjára lép, a maga és polgártársai anyagi érdekeinek megvédésére, — valamint a társadalmi élet megtisztítása céljából.

A becsület a legnagyobb kincse az emberiségnek, de a legnagyobb uraktól császárok, királyoktól kezdve egész az utolsó pörig, s épen azért a becsület rablókat a legszigorubbann kellene megbüntetni, de viszont az álbecsületesektől is meg kellene a társadalmat, a közéletet tisztítani akként, hogy minden becsületesért és rágalmozás bizonyítása hivatalból volna elrendelendő, — nem úgy mint most van, — hiszen az valóságos komédia, a mi ma történik. — Egy nagyhangú képzelte becsületes alakot megtámad valaki, a maga és polgártársai érdekében nyíltan, mondjuk a szabadsajtóban, — erre a megtámadott becsületesértés, esetleg rágalmozásért pént indit, s azzal kezd a bíróságnál a tárgyalást, hogy a bizonyítást nem engedi meg, az ellen tiltakozik, — miért? Mert tudja, érzi a tettét lelke, hogy tényleg elkövette azokat a mikkel vádoltatott, — s ha a kir. bíróság, vagy esetleg esküdtszék a bizonyítást nem rendeli el, — az esetben az a felháborító igazságtalanság következik be, hogy a bíróság kénytelen az érvényben lévő törvényeink alapján azt az embert megbüntetni, a ki igazat mondott, de megfélemlíteni nem lehetett, — és igazságának tudatában sikra mert szállani polgártársai érdekében; — továbbá elrendeli a bíróság az ítéletnek abban a hírlapban leendő közétételét, a melyen a nagyhangú ravasz álbecsületes egyén a közérdek szempontjából megtámadtatott, — s ennek az eljárásnak a következménye az, hogy a törvény tekervényes utaiiban járatos nagyképu alakok, a legtöbb esetben a nép szemében megtartják, — a bíróságnál kereseti, de a törvénytudó és művelt embereknel felmentalált illetve nem reperált, — becsületüket; mert a malom alatt, a csárdában, a mucsai olvasókönyvben kártyázás stb. közben, csak azt hajtogatják, — hogy lám Bimrit megbüntette a

Jánosnak hívták. — Vala neki szép nagy kuriája s hozzá hétszázhold földje, sok ivó, kártyázó, kortyondi barátja — és semmi dolga.

A birtokán, melyen 3 országot vezetett keresztül, van neki három korcsmárosa, — zsidaja.

Az egyiknek vala a neve: Nyakigláb, a másikat hívták: Pájeszesnek, a harmadik Görbenyak névre hallgata vala. (Vezeték és keresztnév nem adományoztatott nekik.)

Egy szép nyári napon nemes nemzeti és vitézlő Testes János ur felszedelőzködék vagy negyvened magával, — ki lovon, ki kocsin — és elindula agarászni.

Közbe-közbe pihenő tartatott s akkor jól beboroztak. Aztán mentek tovább.

Egyszer csak megérkeztek a Nyakigláb korcsmája elé.

— Itt uzsonnálunk! — mondá Testes.

— Vivát! — dörögte rá egy had borizó hang, mely hangoknak tulajdonosai mind nemes urak és urfiak valának. (Megjegyzendő, hogy mind a három zsidónak legfontosabb kötelmei közé vala iktatva az,

hogy földesurat és annak kíséretét évente egyszer ott a korcsmában, mindenféle itallal, étellel tartozott ellátni egy egész délután, díjmentesen adományoztatván neki a felső kegyelem megnyilatkozása.)

Nyakigláb már az ajtóban várta a diszes bandériumot, mert a hajdu megsugta neki még délelőtt, hogy készüljön a földesur s társai fogadására.

— Jó napot kívánok nagyságos uram, tessék besétálni a kertbe a nagyságos urakkal. Fel van terítve — mondá a zsidó.

— Utánam urak!

Bementek a kertbe s letelepedének. Az asztal tele volt rakva étellel, itallal.

— Mit készítettel uzsonnára zsidó?

— Was gut und theier nagyságos ur? Van sok finom peccsenye zum Beispiel: libahus, kacsahus, marhahus, bárányhus, pulykahus, csirkehús, szarvashus. Tészták: turós, almás, diós, mákóstésztá. Serfeln! Borok: diószegi bor, táljai bor, villányi bor, tokaji bor! ... Van minden ... parancsoljon.

A társaság hozzá akart látni a falatozashoz, midőn megszólal Testes, mondván: —

— Zsidó adj nekünk fagyaltot, mert melegünk van!

— Fagyaltot! Aj, vaj, gesrien! Ebben a pusztában hol vegyek fagyaltot!? Az nincs.

— Nincs?! Adj hát elő vagy husz üveg francia pezsgőt!

— Nincsen, nagyságos ur! Ha tudtam volna ...

— Nincs?! Hát amit én akarok, semmi sincsen, he, te kutya zsidó!? ... Uradat így látod el!? János, verj erre a zsidóra 25-öt! — Szolgák fogjátok le!

Nyakiglábot lefekteté két szolgálja a padra s János teljesíté a parancsot. A zsidó ordított. A társaság mulatói rajta nevetett.

Aztán ment a vadász kompanya tovább. Megérkeztek Pájeszeshez. Az is minden jóval várta a nagyságos urat, de ő sem tudván fagyaltot, pezsgőt adni — arra a sorsra jutott, mint Nyakigláb. Innen is

biróság, mert a mit irt az ellen a X. becsületes ember ellen az nem igaz, mert ha igaz lett volna, nem őt büntették volna meg, s a báránnyörbe bujt alakok mindég jobban és jobban elbizakodva, — az igazság érdekében felszólalni merőket megfélemlítik elnémitják s minden pirulás nélkül tovább garázdálkodnak.

A megsértett becsület bírói utoni reperálására jó izléstű embereknél nem úgy történik, — azok ha megtámadtatnak becsületükben önmaguk nemcsak hogy nem tiltakoznak a bizonyítás elrendelése ellen, de a kinek igazi féltett kincse a becsülete, — egyszerűen a kinek nincsen vaj a fején, vagy a mint a magyar példabeszéd mondja, nincsen ütött nyulja s nem üvegből van a feje teteje, — az maga kéri, sőt követeli a bizonyítás elrendelését a legszélesebb alapon, mert a megtámadott becsülete szeplőtlenül csak úgy kerülhet ki, s az ő jogosan felháborgott lelke csak úgy nyugodhatik meg, s a társadalmi életbe csak úgy és csakis úgy léphet be felemelt fővel s jogos önérettel. — Erre az önértetes eljárásra nem régen a fővárosi lapok hasábjain találkoztunk egy igazi jellemmel, — aki mint az Opera igazgatója lett megtámadva becsületében, a tárgyalás elején a támadója bocsánatot kért, — minden néven nevezendő elégtételt, — hirlapi közlést, költségek viselését felajánlotta, de a megtámadott becsületes ember, aki büszke becsülete érintettségére, az ajánlatot nem fogadta el, hanem mint nem álbecsülettel bíró egyén maga követelte a legmesszebbmenő bizonyítási eljárás elrendelését s mikor kiderült a bizonyítás során teljes ártatlansága és szeplőtlenül került ki tiszta jelleme is, maga kérte az ítélkező bíró előtt ellenfelének enyhén leendő megbüntetését, akit a sötétben, a nagy jellem hátamegett bujkáló társadalmi patkányok vezettek félre.

Az ilyen ember s ehhez hasonlók keressék megtámadott becsületüket, de az olyanok, akik a bizonyítást meg nem engedik, sokkal okosabban teszik, ha számítanak az emberek gyarlóságára és feledékenységére s támadtatásuk esetén, csak a hirlapban fenyegetőznek nagyhangon, hogy bírói megtorlással fognak élni, addig pedig kérik a nagy közönséget, hogy ítéleteiket függeszék fel.

tovább ment a társaság. — Este felé érkeztek a Görbenyak korcsmájához. A zsidó és felesége ott ültek a tornácson. A Zsidó pipázott, a felesége libát tömött. A kémény nem füstölt. A szobában minden össze-vissza volt. Mészelték benne. A kertben egy asztal terítetlen. — A zsidó meglátván a nagy hadat, felállott s köszönt.

— Mit készítettél nekünk enni, zsidó!? Italt, ételt elő, mert éhesek vagyunk!

Igy szólt Testes. (A zsidó, aki már rég idő óta volt a nemes ur zsidója, ismerte az ilyen kirándulásokat s azok következményeit, mert a botkeresztségen már egyszer ő is átment.)

— Nincsen se étel, se ital nagyságos uram!?

Mire való volna az!?

— Hát semmit sem készítettél te kutya zsidó!?

— Semmit, nagyságos ur, csak ezt! (s ezen szavaknál hasra feküdt egy fapadon s jobb kezével odamutatott, hol nem fészkel az agy) — úgy is tudom, hogy ezt kívánja!

Magyarvilág Londonban.

Irta: Molnár Ákos orsz. képviselő.

Ugy tartom, hogy a legelső országos feladat, mely mindnyájunknak eszménye kell, hogy legyen: az ország jóléte, szellemi és anyagi nagysága. Magyarországnak történelmi hivatásában meg van az a nagyság, jólét és gazdaság pedig megszerzhető a világpiacznak erőnkhez mért megszerzése, meghódítása által.

A magyar közéletbe, mint a véredények a vért a testbe, az ujságok, a napisajtó a mindennapi politikával együtt elviszik mindazon csirákat is, amelyek a magyar nép gazdasági haladásának előbbrevitelére volnának hivatottak. Kötelességzerűen veti el a magot és termeli meg az eszmék gyümölcsét a sajtó, de sajnos, tapasztalati tény az, hogy a gazdasági rovat termékeit nem dolgozza fel a magyar közélet, a politika felszínes talajáig szánt csupán, nem hatol le mélyebben oda, ahonnan a nemzeti erő valójában táplálkozhatnék és dusabb hajtásokat hozna.

A gazdasági világversenyben való térfoglalás a konjunkturák kihasználásában való előretörés ma a faji és nemzeti politika mindenütt a föld kerekességén, nálunk sem lehet másként. Piaczokat teremteni a szélrózsa minden irányában, az ipart és mezőgazdaságot emelni, a könnyű, gyors és jól értékesítés révén, csak ez lehet az új magyar imperiálmusznak politikája, állami érvényesülésünk minden vonalon való szilárdságának legjelentősebb előfeltétele.

Ennek bevezetése azonban nem lehet más, minthogy a nagy világ elé álljunk, bemutakozzunk mindenütt, ahonnan a nemzetek gazdasági koncertjei dirigálják. Ezen elveket czélozza a londoni magyar kiállítás. Jelentessük meg Magyarországnak mezőgazdaságát, iparát, iparművészetét, sőt képzőművészetét is az üzletvilág mostani legfontosabb gócpontján, Angliában, Londonban.

Mutassuk be az angol főváros két és fél millió lakosának, az angol gyarmatok Londonban járó-keelő politikai és gazdasági expozitúráinak, a föld kerekesség minden részéből ott megforduló száz meg százezer idegennek, hogy a mi hazánkban mit produkálnak, milyen minőségben, mekkora árban mi van eladó.

Mi nem csatahajókkal hódíthatunk gyarmatokat feles terményeink elhelyezésére, iparunk fokozására és emberanyagunk megmentésére, hanem a fiemei kikötőből kiinduló áruszállító hajóinkkal kell beveznünk London dokkjába, ahol minden áru megtalálja a maga piacát, ha azt ügyes, kereskedelmi szellemben elhelyezni tudjuk.

Föl tehát a magyar lobogókkal, Anglia vár bennünket, ő a világ ura, nekünk kell odamenni s bemutatni nemzeti kincseink tárházát. Ha csak egyet is eltudunk helyezni London piacán gazdasági terményeink közül, már pedig a magyar borok bevezetésére bizton számíthatunk, ez maga óriási vívmány lesz. De a boron kívül számos olyan cikkeinkkel érhetünk el üzleti eredményeket Angliában, amelyeknek termelését nálunk fokozni lehet, ott pedig mindig keresett cikk. A táplálkozási áruk, tojás, vaj, szárnyas stb. a magyar dohány és gyártmányai, mind olyan dolgok, amelyeknek piacokat lehetne szerezni.

Van egy föld, Anglia, mely sem bort, sem dohányt nem termel, ellenben óriási

mennyiséget fogyaszt. Megfizeti nagy pénzekkel, ami jó. És ugyanakkor itt van egy másik föld, Magyarország, amely megtermeli mindezt, sőt kitünőség dolgában versenyezhet a többi földterületekkel és vezet is. Nem-e a konjunkturák hiányoznak csupán, amelyek megszerzésére kell törekednünk, hogy összehozzuk e két földet egymással, üzleti összeköttetéseket teremtsünk közöttük.

Nekünk a Themse partján kell kikötőnk, hajóinkat üresen s tárczáinkat megtöltve kell visszahoznunk és a nemzeti trikolórt megismerik Anglia és a külföld hajósai hamarabb, mintha itthon közjogi csatákban hordozzuk meg és gyakran meg is tépetjük. Élelmiszerekben, gazdasági és ipari cikkekben az iparművészetben felvehetjük a versenyt bármely állammal szemben, de nincs hol mérközzünk. Nem akkora piacunk, amekkora képességünk kifejtéséhez szükséges volna. Piacz nélkül pedig nincs ipar, nincs iparfejlesztés, nincs gazdasági élet.

A londoni magyar kiállítás, mint minden más fajta tárlat, az egyetlen módja annak, hogy utat törjünk a nagyvilág áruházaikhoz, fogyasztóközönségéhez, kereskedelméhez.

Amily büszkén imponálhatunk mezőgazdasági tárlatunkkal a nagy Ducal Haall kupolacsarnokában, vagy a párisi kiállítás világhírűvé lett tanszer kiállításunkkal, a Waster Arkadban, majd pedig a milánói kiállítás is elsőnek elismert képzőművészetünk és műiparunk tárgyaival a Queens Palaisban. éppen olyan kellemesen hatunk a kiállítási magyar faluval, magyar csárdákkal, magyar trafik és borkóstolókkal. Angol embernek s egyáltalában a művelt külföldnek eddig csak a csikósról, a magyar lányról és a cigányról volt tudomása, most egy félévig a London közepében lengő magyar lobogó és magyar cimere alatt meg fog ismerkedni kedves és vonzó nemzeti sajátosságaink mellett a komoly európai, kulturmagyarral is.

Ezen ismeretségből pedig nekünk igen nagy kellemetlenség származhat. Hivatkozom az 1906. évi osztrák kiállításra, amelynek közvetlen hatása az volt Ausztriára nézve, hogy Ausztria kivitele Angliába 25 százalékkal emelkedett az előző évekhez képest. Nem fog elmaradni az anyagi haszon e kiállítás után nálunk sem s főleg akkor, ha most a kiállítás tartama alatt egy fél évig kereskedői ügyességgel igyekezünk az angol exportörökkel üzletet kötni, ott helyben látható, mintegy vásárra vitt mintaáruinkkal. De már magában abban a körülményben nem rejlik e óriási haszon mindnyájunkra nézve, hogy bemutatva Angliát a világ piacán mindazt, amit ezer éves állami életünk alatt teremtett a magyar emberi erő, önálló nemzetként jelenünk meg, igazi világításban tűnünk fel a rólunk tévesen informált külföld előtt. S nem e kelthetjük fel az angol tőke elhelyezkedési vágyát bányáink, fűrődink és tőkeszegény ipari vállalatinkba való nagyobb arányú befektetések iránt. Ha azt látja az angol, hogy mi kulturnép vagyunk s intézményeink magát, törvényeink és igazságszolgáltatásunk pedig tőkéjét megvédik, bizonyára abból a két és félmillió angolból, akik állandóan egész éven át üzleti ügyekben utaznak, kaphatunk mi is többet ezután, mint egy-kétszázat, akik eddig

évente csupán kuriozumból utaztak keresztül a betyárvilágnak híresztelt magyar pusztán.

A magyar nemzet vérkeringését pedig bizonyára új eszmék, új ideák benyomásai fogják mozgásba hozni s az angol nemzet nagyarányu alkotásainak láttára, a világ piacon való szerepelhetés nem esem versenyre fog majd sarkalni bennünket. Megismerve az angol világ piacát, annak legfőbb rugóját, a kereskedelembe rejülő óriási gazdasági tőkét, jobban fognánk talán itthon is becsülni az ipari és kereskedelmi pályát és legalább a jövő generációnak felnevelésében ehhez szabnánk törekvéseinket.

Látva továbbá a nagy világpiacot és elvesse, hogy mit lehetne ott terményeinkből értékesíteni, serényebben fognánk hozzá az exportképes áruk és termények intenzívebb műveléséhez. Egy olyan világvárosból hazajöve, mint London, lehetetlen, hogy ne gazdagodjék és ne duzzadjon a magyar nemzeti erő, ami idővel biztos mentsvára lehet a magyar földhöz való állandó ragaszkodás legerősebb érzetének és a legbiztosabb gát az amerikai kivándorlásra. De meg egyáltalán magunkról egy igazabb képet nyújthatunk a külföldnek és azt csakis olyan magas ponton tehetjük, mint London, ahol meglátnak bennünket.

Az angol polgár vérről és veritékkel szerezte meg a jogot, hogy önérzettel dalolhassa a büszke nemzeti himnuszt: Légy ur Britania, légy ur a tengeren; A britt nép nem lesz rab soha! Nekünk is van a nagy britt költőhöz hasonló nemzeti poetánk, a kinek homlokát övező koszoruba a világ népei fűztek babért: Petőfi Sándor s ő is bevilágít lelkesítő fáklyájával a nemzet jövőjében, mint a britt oroszlan: Rabok tovább nem leszünk! A britt nép már megvalósította költője jóslatát s a britt nép nem lehet rab soha! Előre a munkára mi is, nagy Széchenyi István és Kossuth Lajos szelleme vigyen előre bennünket, hódítsunk piacot, tul a tengeren, teremtsünk gazdagságot e földön, hogy igaza lehessen a nagy költőnek, de igaza legyen a nemzet nagy prófétájának, gróf Széchenyi Istvánnak is: Magyarország nem volt, hanem lesz!

UJDONSÁGOK.

Személyi hir. Tóth János dr. kultuszminiszteri államtitkár, a heves nagykunsági ref. egyházmegye főgondnoka kedden és szerdán Karczagon időzött.

Főispánból — polgármester. Debreczenben a közel jövőben lesz a városi tisztújítás. Kovács József eddigi polgármesternek nagy ellenzéke van, akik Domahidy Elemért a nagykárolyi választókerület volt országgyűlési képviselőjét, Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város nyugalmazott főispánját akarják polgármesterré megválasztani. Domahidy megválasztását Debreczenben bizonyosra veszik.

Közgyűlést tartott a heves-nagykunsági reform. egyházmegye f. hó 6-án városunkban. A közgyűlést Te deum előzte a templomban, hol a súlyos beteg Madarász Imre lelkészt Fekete János segédlelkész helyettesítette, majd Győri Lajos esperes lelkész mondott adhortatiót s utána dr. Tóth János főgondnok tartott megnyitó beszédet, melyben a lelkészek szövetsége ellen s a reform. népszövetség mellett nyilatkozott; majd később a lelkészeknek a politika pos-

ványába való lesüllyedését kárhóztatta; a beszéd mély hatást keltett. Ezután a főgymn. dísztermében folytatódott a közgyűlés, melyen részint adminisztratív, részben fegyelmi ügyek nyertek elintézését. Délután 2 órakor a tornacsarnokban bankett volt, melyet Marchart Lajos kiváló izléssel, készmegelegetésre szolgált fel, melyen több szellemes diktio hangzott fel; beszéltek dr. Tóth Kálmán, Kossuth Ferencz, Győri Lajos esperes, Papp Elek, Zsigray János és Medgyesy János kunmadarasi lelkész. A gyűlés az éjjeli órákban ért véget.

Végtárgyalás. Sz. Tóth Kálmán és tettestársai ismeretes bűnügyében e hó 30-án fog ítéletet mondani a karczagi kir. járásbíró. Vádlottak „mentőtanukul“ Rab Ferencz és Mocsár Sándor mturi lakosokat jelentették be, kik hivatva lesznek az eddig kihallgatott és vádlottakra kedvezőtlen vallomást tett tanukat megczáfolni. A vád részéről még Hizli Károly, Marchard Lajos, Rózsa Dániel, Fekete Imre, Cz. Nagy Sándor tanuk kihallgatása kéretett, amit a bíróság el is rendelt.

A „Nagykunság“ hónapok óta hétről hétre foglalkozik személyemmel. Nem törődtem e lap ostoba viczeivel és gyalázkodásaival. Legutóbbi számában azonban olyan rágalmatok szór a nagy közönség elé, hogy a helybeli járásbírósnál voltam kénytelen rágalmazásért a köteles szerkesztőt Simon Sándor köteles mestert ügyvédem által feljelenteni, alkalmat adván neki hazugságai beigazolására, nem zárkózván majd annak idején el a valódiság bizonyításának megengedéséről, mint azt azok tették, kiknek a becsületsértési perekben olyan nagy szükségük volt arra, hogy kézzel-lábbal tiltakoztak a bizonyítás megengedése ellen.

Klein István.

Mintarend. Taposi Márton rendőrkapitány nemcsak hivatalában szorgalmas tisztviselő, de olyan dolgokból is kiveszi a részét, mely nem is az ő reszortjába tartozik. Így minden szombatn reggel, a rendőrség börtönében elhelyezett tolonczokkal tisztítja fel a piaczeret. Nagyon üdvös dolog, csak az az egészségre nagyon is hátrányos dolog származik e jó indulatu cselekedetéből, hogy olyan porfelleget támasztanak tolonczok és utkaparók, hogy a hivatalokba igyekvő hivatalnokok és iskolába siető iskolás fiúk és leányok, csak úgy nyelhetik a kunsági harmatot. Hajnalban szokás ezt végeztetni tisztelt rendőrség.

Munkásokat keresnek. A Déda és Gyergyószentmiklós között kiépítendő vasut engedélyese, Schiffert Miksa, arról értesítette vármegyénk alispánját, hogy a vasut kiépítésénél mintegy 4000 munkásra lévén szüksége, alkalmazna szolnokmegyeiket is. Erre való figyelemmel arra kéri az alispánt, hogy ezt a munkáskeresletet alkalmas módon tétesse közhírré. A munkások átlagos napi keresete 2 kor. 50 fillér. Jelentkezni lehet Dédán, vagy Gyergyószentmiklóson (levélben is) a vasutépítő vállalat irodájában.

Kossuth-szobor, Kossuth-kép. Nagyerkátá község szobrot állított Kossuth Lajosnak. Torda városa pedig Kossuth arczképét festette meg s mindkét helyen vasárnap volt a leleplezési ünnepség. A nagyerkátai szoborleleplezésen Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter is jelen volt. Torda városa a tordai vigadóban tartotta Kossuth ünnepélyét, a melyen Kossuth Lajos arczképét leleplezte. Kossuth Ferencz táviratilag

üdvözölte a tordaiakat az ünnepély alkalmából. Az arczképleleplezés után népgyűlés volt az önálló bank mellett. Nagykárolyban május huszonnyolcadikán leleplezik le Kossuth Lajos szobrát. Az ünnepélyen Kossuth és Apponyi gróf miniszterek is megjelennek. Pécsen május tizedikén leleplezik le a Kossuth-szobrot. Dessewffy Aurél gróf főrendiházi elnök felhívta a főrendeket, hogy az ünnepélyen való részvételüket Tichy Ferencz dr. pécsi városi ténácsnoknál jelentsék be.

Beteg lelkész. Mint részvétellel értesülünk Madarász Imre ref. lelkész pár nap óta súlyos betegen fekszik lakásán. Hozzá tartozói gondosan ápolják és így remélhetőleg az agg lelkészt rövidesen ismét jó egészségben láthatjuk.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Tóth Kálmán karczagi kir. járásbírósi jegyzőt a karczagi kir. járásbírósi mellett alkalmazott ügyészégi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

Katonák szabadságolása aratásra. A hadügyminiszter rendeleti uton értesítette az összes katonai parancsnokságot, hogy ezredüknel szolgáló minden olyan katonát, kik földműveléssel foglalkoznak, kérelem esetén próbaképen az aratási idő alatt 3 hétre szabadságolják.

Kedvezmény a tartalékosoknak és póttartalékosoknak. A honvédelmi miniszter legutóbb kiadott rendeletében igen kedvezően intézkedik a póttartalékosok és tartalékosok fegyvergyakorlatairól, amennyiben ezután a fentnevezettek a fegyvergyakorlat idejének megállapítását tekintve, a legmesszebb menő kedvezményben részesítetnek.

Ezüstlakadalom. Toronykőy Frigyes nagybirtokos és neje Alvinczy Mária f. hó 16-án ünneplik házasságuknak 25 éves évfordulóját, ezüst lakodalmaikat. A közbecsülésben és nagytekintélyben tartott párt Madarász Imre ref. lelkész eskette össze ezelőtt 25 évvel, most azonban betegsége miatt nem vehet részt az ezüst lakodalmon. Mi ez uton üdvözöljük a derék házastársakat, kik többször adták tanujelét jótékonyaságuknak is.

A nagykárolyi Kossuth-szobor. A nagykárolyi Kossuth-szobor leleplezése, mint szatmári tudósítónk jelenti, május hó 17-én lesz. A város egész társadalma egyforma lelkesedéssel készülődik az ünnepségre. A Kossuth-asztaltársaság a leleplezési ünnepségre a város közönségének támogatásával arany Kossuth-serleget készített. A serleget a szobor leleplezése napján avatják föl. A szobor leleplezésére Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert is Nagykárolyba érkeznek, ahol néhai gróf Károlyi István kastélyába szállnak.

Halálozás. Gruman Iván gyógyszerész, a karczagi főgymnásium volt növendéke Gruman Dezső telekkönyvezető öcsese április 30-án 22 éves korában Dombrádon meghalt.

Bőséges áldás. Kun Gábor mezőturi polgárt felesége a mult héten három kifejlett leánygyermekkel ajándékozta meg. A leánykákat Gergely Antal ref. lelkész szép beszéd kíséretében avatta be a keresztesség által a ker. egyházba. A Szeretet-szövetsége pedig 20 koronát ajándékozott a megáldott szegény családnak.

Az ipartörvény-ankét elhalasztása. A kereskedelemügyi miniszter az ipartörvényjavaslat megvitatására tavaszra ankétot

tervezett. Ez az ankét azonban öszre marad, mert Kossuth időt kíván adni az iparosságnak arra, hogy a törvénytervezettel alaposan foglalkozhassék. Tényleg csak most indulnak meg a kamarákban a részletes tanácskozások, melyek bizonyára nyár elejéig fognak tartani. Másrészt a törvénytervezet második része még nem kész, sőt még sok beható tanácskozást fog igényelni, mert teljes sztrajktörvényt is foglal magában.

Műkedvelő szineloadás. A gazdálkodó ifjuság mindkét nembeli része — úgy a Jótékony Nőegylet, mint a Polgári kör javára f. hó 26-án táncvizgalmat és ezzel együtt műkedvelő szineloadást rendez. Előadják Berczik Árpád 3 felvonásos népszínművét „A paraszt kisasszonyt”. A darab elrendezésére Hemző Lajos főgymn. tanárt kérték fel. A szereplők névsorát legközelebb hozzuk.

Megszökött. Éri Sándor mosódás vállalkozó hétfőn reggelre megszökött. A háztulajdonoson kívül többeket is érzékenyen megkárosított, kik bizalommal voltak iránta. A rendőrség érdeklődik holléte iránt.

Tűzkár. Sz. Nagy Imre ürmösháti tanyaán szerdán reggel tűzvész támadt. Leégett nagymennyiségű takarmány, kocsis, szín, vetőgép és egy szalma kazal.

A pályaudvar kibővítési munkálatai serényen folynak. Az egész nyáron vízzel telt nagy gödröt több ezer kocsiakomány földdel töltötte fel a máv. osztálymérnöke. A munkálatok befejezése után egész más képe lesz a vasuti indóház melletti résznek.

Sakkverseny. A múlt számunkban jelzett sakkverseny f. hó 11-én d. u. 6 órakor kezdődik az uri kaszinó olvasó termében. A versenyre eddig 15-én jelentkeztek. Az érdeklődők a versenyt 40 fillér belépti díj mellett naponta d. u. 6—10 óráig bármikor megtekinthetik, szombati nap kivételével, mikor szabad nap van s csak a függő partik intézettek el.

Gazdák Műmalma r. társaság. Az Ungerleider és Kása féle műmalomnak részvenytársasággá való átalakulása tárgyában ma vasárnap délelőtt publikáció után a városháza közgyűlési termében végértekezletet tartanak az érdeklődők. Eddig 100 ezer korona részvényt jegyeztek.

Vége a potya ujságolvasásnak. A Kuria érdekes és a közönséget is érdeklő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenki a ki huzamosabb ideig elfogadja a neki kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetni, ha a lapot nem rendelte meg. Mindenesetre nagyon helyes a Kuria ítélete, mert bizony sok visszaélés történt ezen a téren. Sokan megtették például, hogy megrendelték a lapot egy hónapra azután elfogadták azt egy évig is s amidőn fizetésre került a sor megtagadták azzal hogy csak egy hónapra rendelték meg. A Kuria ítélete most megszünteti az ilyen czímen gyakorolt, ingyenes ujságolvasást.

Szücs Izsó az ipariskolák szakfelügyelője e hó 8-án látogatta meg alsófoku ipariskolánkat, az I. és III. osztályban tartott előadásokon megjelenő, a felmutatott eredmény felett megelégedésének adott kifejezést, nemkülönben az összes iparos tanulók rajz-, számtani- és írásbeli dolgozatait is megvizsgálván szakfelügyelő, örömet fejezte ki a látottak felett; szombaton utazott el szakfelügyelő kunszentmártoni ipariskola megvizsgálására.

Az állami tisztviselők és a tanítók. A „Budapesti Hírlap” közölte, hogy azon állami tisztviselők, altisztek és szolgák lakbérért emelik, kik az 1893. évi IV. t.-cz. alá tartoznak, ezzel világosan ki van fejezve az: hogy a tanítókat nem. Tehát a tanítókat állami tisztviselőkké tették az 1907. évi XXVI. t.-cz. 1 §-ával, most benyújtott törvényjavaslattal pedig azt akarják bebizonyítani, hogy nem komolyan tartják a tanítókat állami tisztviselőkké; ők csak elvben állami tisztviselők, de valóságban nem azok, mert ha azok lennének, lakbérokat emelnék, mint a többi állami tisztviselőtársukét. De talán a tanítók lakbérére korszerűen rendezve lett: azt véli a világ? Oh! dehogya Uraim és Hölgyeim! A tanítók fizetését a XI. és X-ik tizedési osztály keretei közt rendezték úgy, hogy az állami tanítók legnagyobb részének csak 14 évi szolgálatát számították be, a többi évek beszámítását a jó Istenre bízták. Ezt is olyan formán tették, hogy míg az állami tisztviselők 4 évenként, a tanító 5 évenként halad előre. Ezt megtetőzték azzal, hogy a lakbért a XI. tizedési osztály szerint rendezték, most még ennek sem lesz megfelelő, holott vártuk, hogy az állami tanítók a XI., X., IX. tizedési osztályban levő tisztviselőkkel egyenlő elbánásban részesülnek szolgálati éveik arányában, mert a lakbéremelések mizériáit a tanítók is csak úgy érzik, amint az állami tisztviselők. A tanító sem lakhat odukban és egészségtelen lakásokban. Tehát miért a kétféle mérték? Miért készül ez újabb határvonal? A mai tényleges állapot az, hogy legkivált városokban, az állami tanítók mind reá fizetnek a lakbérükre anélkül is csekélyre mért fizetésükből. Tehát nemcsak a méltányosság, hanem az igazság is sürögősen követeli, hogy az állami tanítókat is be vegyék a benyújtott törvényjavaslat paragrafusai közé.

A vasutóllí befuvarozás vasárnap megszűnik. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a vasutóllí vasárnapi fuvarozás engedélyezése tárgyában kibocsájtott rendeletét hatályon kívül helyezte, vagyis a városunk vasuti álmásain kirakott áruknak a pályaudvarokról a vasárnapi napokon való elfuvarozását — illetve az ezzel járó munkálatokat f. hó 5-étől kezdődőleg beszüntette.

Az 1908. fősorozás eredménye.

A sorozó járás neve	A fősorozáson megjelent	Besorozott.		Összesen	Százalék
		Az újonc-jutalékba	A póttartalékba		
Jászági alsó	990	212	44	256	29.80
Jászági felső	798	131	30	161	20.17
Tiszai alsó	964	182	56	238	24.68
Tiszai felső	929	165	41	206	22.17
Tiszai közép	860	203	42	245	28.48
Jászberény	535	95	15	110	20.56
Szolnok	474	92	19	111	23.41
Mezőtur	482	100	25	125	25.93
Turkeve	257	30	13	51	19.82
Kisújszállás	211	44	8	52	24.64
Karczag	380	55	27	82	21.57
összesen	6880	1317	320	1637	23.77

Nyilt-tér. *)

A Kása ur által megnevezett napon a délelőtti órákban megjelentem a Kása ur lakásán, magammal vittem, a közbárád, a 68-as órház közelében a kisújszállási uton készített zárós zsilip és a földmives iskolai épületek felépítésénél felmerült, valamint a téglá előállításánál előállott kiadásaimat s bevételeimet mutató saját magam által vezetett könyvem s kiadásaimat legnagyobb részben igazoló, ma is meglévő nyugtáimat, melyeknek áttekintése, s a könyvem jegyzeteivel összehasonlítása a midőn megtörtént, az idő 12 óráját volt s azt mondotta Kása ur, hogy délelőtt már nekezdjünk a számolásba, hagyja itt Jónás ur a könyvit, itt meri-e hagyni? mihamarabb megebédelvén, míg Jónás ur visszaérkezik, addig is dolgozok belőle.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a SZERK.

Ott hagytam a könyvem s mivel azon időszakban a nappal igen rövid, a mi lakásaink pedig meglehetősen távol van egymástól, lámpagyújtás lett, mire a Kása ur lakásához jutottam s már akkor kész számadással lepett meg, figyelemre méltó azonban, hogy a Szőke ház és zsidótemplomnál, valamint a hidaknál Kása ur által teljesített kiadásairól Fábrián Károly ur amidőn nyugtákat kért, ráförmédt Kása ur, mondván, rámutatva a könyvére, hogy ott van ni, ha nem hiszi, menjen utánuk, kérdezze meg őket, értvén azalatt a szegedi kőműveseket, tehát a könyvébe jegyzett kiadásait egyetlen nyugtával sem igazolta, ami különös hatással volt mindegyikünkre.

A Nagykunsági Hírlap 26-ik számában közölt azon pénzekekről, melyeknek a felvétele engemet ihletett volna, azonban tudtomon kívül azokat ő szedte fel, s amikor az ő terhére akartam azokat jegyeztetni, amit elösmervén, a kiskönyvébe mint bevétele lett bevezetve, azzal nem elégedett meg, hanem azokat tételként saját könyvem bevételi rovatába, egyiket a földmives iskola, másikat a téglagyár bevételi rovatába mintegy erővel iratott be velem, u. m. Nagy Ferencz vállalkozó urtól 5600 téglá áraban felvett 78 frt. 40 krajczárt, Simon Sándor és Fábrián Zsigmond uraktól szinte téglá áraban felvett 39 forint 60 krajczárt, Kovács Lajos szolnoki építészeti főmérnök urtól téglá áraban 17 forintot, mint mondtam erővel iratott be velem, saját könyvemnek azon lapja bevételi rovatában, amelyen a téglá előállítás költségei voltak vezetve, tehát azon helyen olyan 135 forinttal terhelt meg, melyből én egy krajczárt sem láttam, ugyanugy cselekedett azon félvaggon mész árával, melyet szinte Kovács Lajos főmérnök ur vett által s fizetett érte 65 forintot és a saját udvarán készült asztalos műhelyhez behasznált közös fáknak 84 forint értéke felerészét, 42 forintot az általam vezetett földmives iskola bevételi rovatába szintén erővel vezetette be velem, ellenvéleményem nyilvánításával szemben azt állította, hogy azt oda kell jegyezni, mely szerint ottan is olyan 107 forinttal terhelt meg, melyből szintén egy krajczárt sem láttam.

Amikor a Tassy Géza ur házához általa felhasznált zsidó és lécz áraban 128 frt. 90 krajczárt szintén a terhére akartam iratni, melynek 40%-a 51 frt. 56 krajczár engemet ihletett volna, azt válaszolta, hogy hagyjuk azt, azir még én egy krajczárt sem kaptam, ki tudja Tassy ur mikor fizet? fizet-e vagy nem? ha fizet, majd elszámoljuk, úgy hiszem, hogy azt már Tassy ur kifizette, de ő arról sem akar velem elszámolni, talán olyanformán lesz, hogy ami az övé, az egészben az övé, ami az enyém, az részben szinte az övé.

Mindezeknek megtörténte után Kása ur az általa összeállított számadásainak tételeit mutatva és közölte velünk, hogy a Szőke ház 1220 frt. 61 krajczár, a zsidó templom 928 frt. 41 krajczár veszteség van, melyek hallattára a tiszta, józan észnek nyugodt s kellőképeni szellemi működése nálam testben és lélekben csaknem megállott, elhomályosult előttem egy rövid időre minden, emlékezési tehetségem csorbát szenvedett; engedtem, hagytam mindent úgy csinálni Kása urnak, a hogy az nekie jölesett és mikor számadásait az én megkárosításomra saját könyvébe bevezette, felszólított, hogy irjam alá, még mindég gondolataimban merengve, nem voltam kellő

figyelmes felhívására és újólaj felszólított, hogy írja alá Jónás ur, aláírhatja bátran, mert hiszen ha ezen számadás ellen bármikor is észrevétele lesz, mindenkor rendelkezésére állok, azon szóbelileg tett ígéretét bizonyítja 1905-ik év január 21-ikén hozzám küldött sajátkezű, valamint ugyanaz év február 13-ikán Kásáné asszony urhölgy sajátkezű, ismételtén márczius elsőjén Kása urnak sajátkezűleg írott levelei, melyeket annak idején szórul-szóra, betűről-betűre lefogok közölni.

Számadásainak milyen alapon történt elkészítése számszerinti jegyzetek szerint megvannak nálam másolatban, melyeknek számszerinti idejegyzését feleslegesnek tartom, mivel olyan komplikált, hogy az olvasóközönség közül alig akadna valaki, aki azt kellőképen megbírná érteni. Elég legyen most annyit kijelentem, hogy Kása ur vagy szándékosan, vagy tévedés alapján

történt számadásával engemet 1021 frt. 35 krajczárral terhelt meg 1900. január valamelyik nap estéjén, melynek következtében amidőn hazafelé mentem éjjel, alig ismerem ki magamat az uton, érthetetlen volt előttem.

Jónás Sándor.

(Folytatása a következő számban.)

Karczagról való eltávozásomkor nagy elfoglaltságom miatt nem vehettem személyesen búcsút mindazon jóbarátaimtól és ismerőseimtől, kik nekem karczagi tartózkodásomat oly végtelen kellemessé és örökké feledhetetlenné tettek. Engedjék meg, hogy míg ezt rövid időn belül személyesen megtehetem, itt búcsúzzam el tőlük. Az Isten áldja meg a karczagiakat. A viszontlátásra.

Karczag, 1908. május 4.

Szeremley Tihamér
gyógyszerész.

Uj szabó üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmét felhívni az újonnan berendezett

férfi szabó műhelyemre,

hol a legújabb angol és francia divat szerint jutányos árakért minden szakmábavágó munkát pontosan elkészíték.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőzöttet jóminőségű szöveteimről, valamint olcsó áraitól, izléses és szép kiállítási munkámról.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását maradtam

JÓZEFER DEZSÓ

férfiszabó, Széchenyi Sugár-ut 1329.
(polgármester ur házában.)

NAPONTA egy főnyeremény GAEDICKE-nél!

Immár szállóigévé vált ez a mondás, mert a most befejezett 6. osztály alkalmával nem volt huzási nap, hogy Gaedicke bankháza ügyfeleit egy főnyereményről nem értesítette volna. Azeddig elért fényes eredményeink utólérhetetlenek.

Kisérelje meg szerencsését □ □ □ □ □ □ □ □

GAEDICKE bankházban

□ □ □ □ □ s Ön bizton számíthat eredményre!

A XXII-ik sorsjáték I. osztályu huzásához, mely május 21. és 23-án lesz, ajánlunk:

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad	sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért.

Postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

Naponta egy
főnyeremény
GAEDICKE-nél!

GAEDICKE BANKHÁZ ■ BUDAPEST
Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Naponta egy
főnyeremény
GAEDICKE-nél!

HIRDETMEYNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1908. május hó 21. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi április hó 26-án.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

12 forinttól kezdve készítek, mérték után, a legújabb divatszerint elegáns kivitelben

FÉRFI ÖLTÖNYÖKET

Raktáron tartok és nem mintakönyvekből választatok elegáns férfi ruhaszöveteket, valódi angol és magyar gyártmányu kelméket, melyekből a legrövidebb idő alatt készítek havi vagy heti részletfizetésre is tavaszi felöltőket, öltönyöket. Megjegyzem, hogy a műhelyemben részletfizetésre készülő ruhákat és felöltőket éppen olyan jutányos árban készítem, mintha azokat a megrendelő akárhol készpénzért csináltatná.

Midőn nagyválasztéku tavaszi és nyári gyapjuszövet raktáromra még egyszer felhívom a n. é. közönség figyelmét. szíves pártfogást kérek

Tisztelettel:

BERTALAN IMRE,

férfiszabó,

Kiss Antal-utca, Fogarassi-féle ház.

Hirdetés.

A nagyvénkerti szőlőbe 28 $\frac{1}{2}$ sor legnagyobb részben nemes oltványokkal termő csemege és borfajokkal, — valamint nemes termő gyümölcs fákkal beültetett terület szabadkézből

előnyös feltételek mellett eladó.

Hogy hol? Megmondja a kiadóhivatal.

LIQUEUR.

Avashegykincse gyomorgyógylikör.

Ezen kitünő gyomorgyógylikör az Avashegység legnemesebb gyökereiből eredeti recept után lett előállítva. — A gyomor erősítésére a legjobb hatással van öregnél és fiatalnál egyaránt, úgy hogy egyetlen családnál sem szabad hiányozni —

az Avashegy kincsének.

Ajánlatos étkezés előtt egy pohárral inni. Kizárólagos gyártója

ROTH GÉZA likörkülönlegességek gyára SZATMÁR.

Kizárólagos elárusító **BOTÓ JÓZSEF** fűszer- és csemege kereskedő.

Sebestyén Testvérek

épületfa kereskedők Karczagon.

Olcsó szőlőkarók!

Fűrészelt $\frac{1}{4}$ és $\frac{3}{4}$; 4' 5' és 6' hosszban.

Borovi: 5' hosszban.

Gömbölyü: 5' és 6' hosszban.

Nagy mennyiségben van raktáron; kátrány, karbolineum és grossol, melyeket szintén a legolcsóbb áron árusítunk.

A legolcsóbban beszerezhetők nálunk mindenféle épületfák, deszkák és léczek. Teljes épülethez szükséges anyag vételénél a legkedvezményesebb árakat nyújtjuk.

Dus raktár kátrány, fedél- és elszigetelő lemezekben.

Tisztelettel

SEBESTYÉN TESTVÉREK

épület és tűzifakereskedők.

Karczagon a Kazinczy-utca 1318. sz.
Karsay-házban levő

MÁZOLÓ MŰHELYEMET.

május 1-től a CSANÁDY-réle házba helyeztem át, a Nagykunsági B. T. nyomda mellett.

Főtörekvésem, hogy igen tisztelt munkáltatóimnak szolid jó munkát és pontosan eszközölhessek, miért is megemlíteni kívánom, hogy elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, úgymint: épület-, butor-, üzletberendezés-, külső és belső fal olajzománczozását és festését, ugyszintén épület-, butor és konyhaedények sima és a legszébb erezésig, natur utánzattal 24 színben. Minta szerint választható. — Kívánatra házakhoz is megyek. — Midőn szíves pártfogásáért esedezek, egy próbamunka szíves eszközölését kérem.

Ábel József

mázoló-mester.

Hirdetések

felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Benzinmotorok

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, úti-mozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,

Budapest, Váci-utca 23.

Mielőtt
személy, jelzalog v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék, kérjen díj-
talanul prospektust.
MELLER L. EGYED
Budapest, IX., Lónyai-utca 7.
Telefon-Interurban 46-31.

PARÁD GYÓGY-
FÜRDŐ
Heves-megyében.

Gróf KÁROLYI MIHÁLY tulajdona.
Megnyilik május hó 15-én.

Vastimsós fürdőkkel és Hidegvízgyógyintézzel, eg-
vényes kénes savanyúvíz, természetes arzén és vas-
tartalmu vizekkel. Lakások kényelmes szállodákban
uradalmi kezelés alatt állanak, a vendégek ételme-
zése díszes külön csarnokban bérlet után Verseghy
István jó hírnevű honyhajára van bízva. Az évad
május 15-től szeptember hó végéig tart és pedig az
előévad május hó 15-től június hó 20-ig, az utóévad
augusztus hó 21-től szeptember hó végéig. Elő- és
utóévadban a lakások 50 százalékkal olcsóbbak az
állandó vendégeknek. Fürdőkabinok és a folyosók
gőzfűtéssel vannak ellátva.

Posta- távirtda és távbeszélő a fürdőtelepen. —
Prospekttussal és minden felvilágosítással készsége-
sen szolgál egész éven át

a fürdő-igazgatóság.

MEZEI és UNGERLEIDER

FAKERESKEDŐK KARCZAGON.

Árajánlat szőlőkarókra

az igen tisztelt közönségnek ajánlunk szőlőkarókat a következő árakban:

- I. oszt. fűrészelt fenyő karó 4 sukk hosszú 22 korona.
- I. oszt. fűrészelt fenyő karó 5 sukk hosszú 28 korona.
- I. oszt. gömbölyű fenyő karó 4¹/₂ sukk hosszú 30 korona.
- I. oszt. gömbölyű fenyő karó 5' sukk hosszú 40 korona.
- I. oszt. gömbölyű fenyő karó 6' sukk hosszú 60 korona.
- I. oszt. horovi ugynevezett szurkos fenyő 6 sukk hosszú 36 korona.

☞ Az árak ezer számban értendők! ☜

Egyben igen jutányos árban ajánljuk az épít-
kezéshez szükséges mindennemű faanyagokat, kérve,
hogy dus választéku raktárunkat megtekinteni és b.
rendelményeivel bennünket megtisztelni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

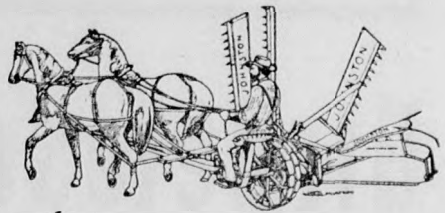
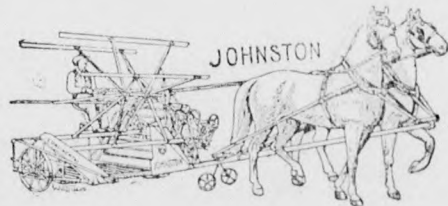
Mezei és Ungerleider.

The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógép-
gyár, mely a magyarországi használatra
szánt gépeket teljesen a hazai viszo-
nyokra alkalmazva készíti.

Johnston

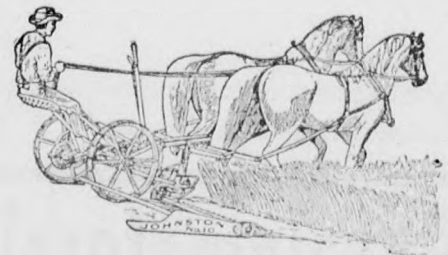
kékekötő aratógépek, marokrakó
aratógépek, fűkaszálók, szénaforga-
tók és gyűjtőgépek a legtökélete-
sebb szerkezetű, legkönnyebb keze-
lésű és legmegbízhatóbb munkatel-
jesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A Johnston

aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Legényesebb bizonyítéka a JOHNSTON gépek kiváló voltának,
hogy az eddigi tapasztalatok alapján a folyó évi szállításra máris tö-
meges rendelmények érkeztek és az érdeklődés ezen gépek
íránt állandóan fokozódik. Karczag és vidéke számára képviselttel

Halász és Társa

czéget Karczagon biztuk meg, amelynél legelőnyösebb
feltételekkel és legmesszebbmenő jótállással, ingyenes
oktatás és munkábaállításra szerezhetők be e gépek
és kiknek a korábbi vásárlók névsora, valamint érdek-
nélküli elismerő nyilatkozatai bármikor megtekinthetők.

A THE JOHNSTON HARVESTER Co. magyarországi kizárólagos képviselői
BÄCHER RUDOLF MELICHÄR FERENCZ Budapest, VI., Nagymező-u. 68.